

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitteessa olisi syytä kiinnittää huomiota ja resursointia digitaalisen lukutaidon parantamiseen ja kehittämiseen. Digitaaliseen lukutaitoon kuuluu myös tekoälylukutaito. Kun sosiaalisen median käyttö on yleistynyt, on digitaalisesta lukutaidosta tullut yhä tärkeämpää. Kuitenkaan lainsäädännöllä verkosta saatavilla olevaa informaatiota tai misinformaatiota ei ole pystytty rajoittamaan, tällöin digitaalinen lukutaito tulee yhä tärkeämmäksi.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Tekoälylukutaitoa tulisi käsitellä erikseen.

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Tekoäly muuttaa vauhdilla sekä opettamista että oppimista, sillä mahdollisuus tiedon hankintaan ja sen analysointi tekoälyn avulla on kasvanut valtavasti. Samaan aikaan haasteeksi on muodostunut oman kriittisen ajattelun vähentyminen ja suora kopiointi. Tähän haasteeseen tulisi pyrkiä löytämään ratkaisuja. Myös työelämän näkökulmasta tarvittava tekoälyosaaminen, kuten tekoälyä ja myös dataa kokevien tietotojen ja taitojen sisällyttäminen tutkintoihin ja jatkuvaan oppimiseen, tulisi huomioida.

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Tekniikan ja ICT:n alan osaajapula tulisi huomioida digikompassissa. Samoin keskeisillä tekniikan aloilla tohtorikoulutettavien määriä tulisi huomioida. Suomessa tulee varmistaa, että kaikki korkeakouluista valmistuvat kykenevät käyttämään tekoälytyökaluja omalla alallaan.

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Digitaalisen identiteetin lompakkoa koskeva avaintulos, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä käytössä olisi viisi todistusta, kuulostaa tavoitteena pieneltä. Katsomme, että Suomessa on hyvät

edellytykset siirtää kaikki erilaiset yritystoimintaan ja ammattitehtäviin liittyvät todistukset ja luvat yms. digitaaliseen muotoon ja edelleen käyttöön lompakkosovelluksen avulla. On mahdollista, että tekoälyagenttien ripeä kehitys voi olennaisesti nopeuttaa digitaalisen identiteetin ratkaisujen toteutumista. EU:n asetusehdotus organisaatiolompakosta tulisi myös huomioida. Viranomaissektorin tulisi ottaa ne käyttöön mahdollisimman laajasti digitaalisissa palveluissa, jotta yritysten ja yhteisöjen hallinnollinen taakka pienenesi.

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tietoliikenneyhteydet ovat digitaalisen yhteiskunnan keskeistä infrastruktuuria ja tulee pitää huoli siitä, että Suomen johtava asema 5G:ssä, kuten myös tulevaisuudessa 6G:n osalta, säilyy.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintuloksissa tulisi huomioida Suomen tietoliikenneyhteyksien markkinalähtöinen kehitys. Sen kautta meillä on investoitu kiinteään ja langattomaan laajakaistaan, datan rajattomiin mobiiliyhteyksiin ja kuitenkin hinnat ovat edulliset. Taustalla löytyy myös hyvä taajuuspolitiikka.

Avaintuloksissa tulisi huomioida myös ICT-toimitusketjujen turvallisuus. Tietoturvaloukkaukset ovat yleistyneet ja vaikuttavat merkittävästi EU:n turvallisuuteen

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Suomi on houkutteleva paikka datakeskusinvestoinneille, mutta niiden osalta on viime aikoina tehty avaintuloksien vastaisia toimia esimerkiksi sähköveron osalta. Näiden investointien ympärille tulee aikaansaada vientiin tähtäävää TKI-toimintaa liittyen esimerkiksi energiavarastointiin ja tietoliikenteeseen.

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulokset ovat kannatettavia. Pk-yrityksille olennainen kannustin on T&K-tuet. Kehittämistoiminta kohdistuu pääosin digitalisaation hyödyntämiseen ja tekoälyn käyttöönottoon ja soveltamiseen liiketoiminnassa. Meillä on kuitenkin tutkimus- ja kehittämis toiminnan määritelmää tulkittu suppeasti, mikä on estänyt tuen tällaiseen tarkoitukseen. Keskeinen avaintulos voisi olla, että ”tutkimus- ja kehittämis toiminnan tuet soveltuvat hyvin digitalisaation ja tekoälyn käyttöönottoa tukeviin hankkeisiin pk-yrityksissä”.

Avaintulokset mittaavat hyvin digitalisaation laajuutta. Esimerkiksi yritysten osallistuminen standardointiin olisi hyvä avaintulos, koska suomalaisten yritysten osallistuminen standardien aikaansaamiseen ja tällöin tehdyt päätökset vaikuttavat yritysten kilpailutilanteeseen jatkossakin.

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulokset ovat pääosin kannatettavia, mutta tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus näyttää käytännön todellisuudessa kohdistuvan tutkimuslähtöiseen eikä yritys­lähtöiseen kehittämistoimintaan ja innovaatioihin.

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoite on perusteltu. Elämäntapahtumalähtöinen palvelukokonaisuus on oikea suunta. Kansalaiset ja yhteisöt asioivat mielellään digitaalisesti julkisen sektorin kanssa.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Tavoitteessa tulisi huomioida, että iso osa Suomen keskeisistä toiminnoista, kuten teknologia, data, tietoliikenneinfrastruktuuri, ovat yksityisen sektorin. Suomalaisen yhteiskunnan keskeisten toimintojen toimintavarmuus tulee varmistaa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyössä.

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalissaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Poikkihallinnollinen yhteistyö on iso haaste ja tämä on tunnistettu tavoitteessa. Usein toimeenpanossa etenevät sellaiset hankkeet, jotka voidaan hoitaa pelkästään yhden sektorin tai ministeriön kanssa. Tätä työtä tulee jatkaa. Yhteistyötä ja yhteisiä tavoitteita tulee pohtia yritysten kanssa enemmän ja yhteisesti, jotta erilaiset lainsäädäntöehdotukset eivät tule yllättäen ja aiheuta vastustusta.

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

Tavoitteet ja avaintulokset ovat kaikki lähtökohtaisesti hyviä ja kannatettavia. Ongelmia ilmenee toimeenpanossa.

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

-

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

-

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

-

Turvallisuus ja resilienssi

-

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

-

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

-

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Uudet teemat

Tekoäly

-

Turvallisuus

-

Hyvinvointi

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

-

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

-

Aalto-Setälä Minna
Keskuskauppakamari